

Innst. S. nr. 105

(2004-2005)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

St.prp. nr. 29 (2004-2005)

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Libanon og en tilknyttet landbruksavtale mellom Libanon og Norge, begge av 24. juni 2004

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det europeiske frihandelsforbund, EFTA, ble opprettet i 1960 for å fremme frihandel og økonomisk samarbeid mellom medlemslandene. EFTA består i dag av Norge, Island, Liechtenstein og Sveits.

Hovedformålet med EFTAs frihandelsavtaler er å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene. Frihandelsavtalen med Libanon er et instrument for å støtte opp om den demokratiske og økonomiske utviklingen i landet og regionen for øvrig. Samtidig gir avtalen en mulighet til å bidra til utviklingen av et frihandelsområde som omfatter Europa og middelhavsområdet på bakgrunn av samarbeidet mellom EU og middelhavslandene innenfor rammen av Barcelona-prosessen. Avtalen regulerer handelen mellom den enkelte EFTA-stat og Libanon. De tilsvarende forbindelser mellom EFTA-statene er regulert av EFTA-konvensjonen.

Et bærende prinsipp i EFTA-statenes tredjelandspolitikk har vært parallellitet med EU. Bakgrunnen for dette prinsippet er å sikre EFTA-eksportører tilsvarende handelsbetingelser i tredjelandsmarkeder som EU-eksportører. Det har likeledes vært en målsetting å formulere avtalen slik at forholdene ligger til rette for et fremtidig felles frihandelsområde rundt Middelhavet. Libanon inngikk en frihandelsavtale med EU i 2002, som trådte i kraft 1. mars 2003. Libanon er ikke medlem av WTO, men inngikk forhandlinger om medlemskap i 2002.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon er bygget over samme lest som EFTAs frihandelsavta-

ler med de øvrige land i regionen. Avtalen inneholder bestemmelser som bygger på den senere tids utvikling i det internasjonale handelsregimet. Avtalen omfatter med få unntak handel med industrivarer, bearbejdede landbruksvarer, fisk og andre marine produkter. Avvikling av eventuelle handelshindringer som kvantitative restriksjoner skal foretas fra avtalens ikrafttredelse. Avvikling av tollsatser må gjennomføres etter en fastlagt tidsplan. Avtalen er asymmetrisk, noe som innebærer at Libanon gis lengre tid enn EFTA-statene til å trappe ned sine tollsatser. Avtalen fastslår at partene har til hensikt på et senere tidspunkt å utvide avtalen med hensyn til investeringer og handel med tjenester. Hver av EFTA-statene har dessuten forhandlet frem en bilateral landbruksavtale med Libanon. I innledningen og den innledende formålsartikkelen fastslås de grunnprinsipper som avtalen bygger på, herunder markedsøkonomi og respekt for demokratiske verdier og menneskerettighetene.

Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksavtalen vil bli notifisert samtidig til Verdens handelsorganisasjon (WTO) for å tilfredsstille kravet i GATT-avtalens artikkel XXIV om at et frihandelsområde skal omfatte hoveddelen av samhandelen.

I et vedlegg til avtalen gis Norge rett, ved ratifikasjon, til å unnta Svalbard fra avtalens geografiske virkeområde, med unntak av de bestemmelser som gjelder handelen med varer. Norge vil benytte seg av denne retten.

Frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksavtalen ble parafert 21. november 2003, og ble undertegnet på EFTAs ministermøte i Montreux 24. juni 2004.

Som vedlegg til proposisjonen følger frihandelsavtalen samt den bilaterale landbruksavtalen i engelsk originalversjon med oversettelse til norsk. Frihandelsavtalens og den bilaterale landbruksavtalens vedlegg følger som utrykte vedlegg til proposisjonen. Disse vedleggene finnes også elektronisk på <http://odin.dep.no/ud/norsk/publ/stprp>.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Haakon Blankenborg, lederen Thorbjørn Jagland, Jens Stoltenberg og Gunhild Øyangen, fra Høyre, Julie Christiansen, Inge Lønning, Oddvard Nilsen og Finn Martin Vallersnes, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund og Christopher Stensaker, fra Sosialistisk Venstreparti, Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen, fra Kristelig Folkeparti, Jon Lilletun og Lars Rise, og fra Senterpartiet, Åslaug Haga, viser til proposisjonen og

Regjeringens vurderinger av den foreliggende frihandelsavtalen og en tilknyttet landbruksavtale.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget gir samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Libanon og en tilknyttet landbruksavtale mellom Libanon og Norge, begge av 24. juni 2004.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 2. februar 2005

Thorbjørn Jagland
leder

Morten Høglund
ordfører